

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

19 октябрь 2024 ел

КАРАР

№ 5649

«2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә янғын куркынычсызлыгы» муниципаль программасын раслау турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Янғын куркынычсызлыгы турында» 1994 елның 21 декабрендәге 69-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, шәһәр Уставының 41 статьясы, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтижәләгелен бәяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрендәге 5326 номерлы карары нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

1. «2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә янғын куркынычсызлыгы» муниципаль программасын кушымтада каралганча расларга.
2. Башкарма комитетның финанс идарәсенә әлегә карарның 1 пункттында күрсәтелгән программаны финанслауны Яр Чаллы шәһәре бюджетында «Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау, гражданнар оборонасы» 03.09, «Янғын куркынычсызлыгын тәмин итү» 03.10, «Мәктәпкәчә белем бирү» 07.01, «Гомуми белем бирү» 07.02 бүлекләре (бүлекчәләре) буенча каралган акчалар хисабына, 2023 елда – 18805,35 мең сум, 2024 елда – 18805,35 мең сум, 2025 елда – 18805,35 мең сум күләмендә тәмин итәргә.
3. Башкарма комитетның эш кәгазьләрен алып бару идарәсенә әлегә карарны рәсми бастырып чыгаруны һәм аны «Интернет» челтәрендә Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>), Яр Чаллы шәһәренең рәсми сайтында урнаштыруны тәмин итәргә.
4. Әлегә карарның үтәлешен контрольдә тотуны Башкарма комитетның халык иминлеген тәмин итү бүлеге башлыгы Р.М. Мингалиевка йөкләргә.

Башкарма комитет
Житәкчесе

Ф.Ш. Салахов

Башкарма комитетның
2022 елның 19 октябрдәге
5649 номерлы карарына
кушымта

«2023-2025 елларга
Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә янгын куркынычсызлыгы»
муниципаль программасы

1 бүлек. Муниципаль программаның паспорты

Программаның исеме	«2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә янгын куркынычсызлыгы» муниципаль программасы (алга таба – Программа)				
Программаны эшләү өчен нигез	«Янгын куркынычсызлыгы турында» 1994 елның 21 декабрдәге 69-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – 69-ФЗ номерлы Федераль закон), «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон				
Программаны төп эшләүчеләр	Башкарма комитетның халык иминлеген тәмин итү бүлеге (алга таба – ХИТИБ)				
Программаны үтәүчеләр	ХИТИБ, Башкарма комитетның мэгариф идарәсе (алга таба – мэгариф идарәсе)				
Программаның максаты	Яр Чаллы шәһәре территориясендә янгыннарны кисәтү буенча нәтижәле система булдыру				
Программаның бурычлары	- Яр Чаллы шәһәре территориясендә халыкны саклау буенча янгын куркынычсызлыгы чараларын тәмин итү; - шәһәрнең белем бирү оешмаларында һәм яшьләр сәясәте өлкәсе оешмаларында янгын куркынычсызлыгын тәмин итү.				
Программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	1 этап – 2023 ел, 2 этап – 2024 ел, 3 этап – 2025 ел.				
Программаны финанслау күләме һәм чыганаclarы, елларга бүлөп	Финанслау чыганаclarы	Программаны тормышка ашыру еллары			
		2023 (мең сум)	2024 (мең сум)	2025 (мең сум)	Тормышка ашыру чорында барлыгы (мең сум)
	Муниципаль бюджет	18805,35	18805,35	18805,35	56416,05
	Федераль бюджет	-	-	-	-
	Республика бюджеты	-	-	-	-
	Башка чыганаclar	-	-	-	-
Барлыгы	18805,35	18805,35	18805,35	56416,05	

Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре һәм нәтижелелек күрсәткечләре	- янгыннар саны һәм янгыннарда травма алган кешеләр саны кимү; - шәһәрнең белем бирү оешмаларында янгын куркынычсызлыгын арттыру
Программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы	Программа чараларын башкаручы аларны сыйфатлы һәм үз вакытында үтәү, бүлеп бирелә торган финанс средстволарынан рациональ файдалану өчен җаваплы

2 бүлек. Проблеманың эчтәлеге һәм аны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Яр Чаллы шәһәре инфраструктурасының заманча үсеше икътисадый потенциалны ныгытуга, социаль иминлекне яхшыртуга һәм Яр Чаллы шәһәре территориясендә яшәүче халыкның тормыш дәрәжәсен күтәрүгә юнәлдерелгән. Икътисадый куркынычсызлыкны тәмин итүнең мөһим һәм актуаль критерийларының берсе булып янгын куркынычсызлыгы чаралары системасын оештыру тора. Тәкъдим ителгән максатчан программаны эшләүнең максатчанлыгы «Халыкны һәм территорияләргә табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау турында» 1994 елның 21 декабрдәге 68-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Янгыннан ирекле саклау» 2011 елның 6 маендагы 100-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Яр Чаллы шәһәре чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын тәмин итү буенча Яр Чаллы шәһәре җирле үзидарә органнары вәкаләтләрен башкару зарурлыгына бәйле.

Яр Чаллы шәһәре территориясендә барлыкка килә торган янгыннар ел саен шәһәр икътисады һәм халык өчен зур матди һәм мораль югалтуларга китерә, нәтижеләрнең авырлыгы, кешеләрнең үлем һәм травма алу дәрәжәсе югары булып кала бирә.

Татарстан Республикасы буенча Россия Федерациясе Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы Баш идарәсенең күзәтчелек эшчәнлегенә һәм профилактика эше идарәсенең Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегенә буенча күзәтчелек эшчәнлегенә бүлегенә 2020 һәм 2021 еллардагы Яр Чаллы шәһәре территориясендә янгыннар һәм аларның нәтижеләре турында мәгълүматлары

Т/б	Ел	Янгыннар саны	Зыян күргән халык саны, кеше	
			һәлак булган	травма алган
1	2020 (факт)	377	8	22
2	2021 (факт)	569	13	27

Күпчелек очракта янгын аерым гражданның янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләренә җавапсыз мөнәсәбәте, әлегә һәлакәтнең куркыныч булуын һәм аның нәтижеләрен алдан күрә белмәве аркасында килеп чыга. Бүген һәр икенче янгын диярлек ут белән саксыз эш итү аркасында, һәр дүртенче янгын электр жиһазларын һәм көнкүреш приборларын урнаштыру һәм файдалану кагыйдәләрен үтәмәү аркасында килеп чыга. Гомумән алганда, янгын куркынычсызлыгы нигезләрен белмәгән гражданның гаебе белән 70% тан артык янгын килеп чыга.

Янгын чыгу сәбәпләре төрле булырга мөмкин. Иң гомуми сәбәпләр булып түбәндәгеләр тора:

- 1) билгеләнмәгән урыннарда тәмәке тарту һәм тәмәке төпчәкләрен, шырпыны ташлау;
- 2) яна торган матдәләргә саклау кагыйдәләрен бозу, бигрәк тә жылыту приборлары янында;
- 3) электр жиһазыннан файдалану кагыйдәләрен бозу, аны төзек булмаган хәлдә файдалану;
- 4) төзек булмаган яктырту приборларын, электр үткәргечләргә һәм очкынлана, кыска ялгану барлыкка китерә торган җайланмаларны куллану һ. б.;
- 5) яна торган матдәләргә һәм материалларны саклау урыннарында эретеп ябыштыру эшләрен үткәру кагыйдәләрен бозу;
- 6) парлар, газлар, сыеклыклар ташлауны китереп чыгаручы жиһазларның технологик эш режимнарын бозу;
- 7) яшен үткәргечләр булмау, статистик электрдан саклануның техник чаралары дәрәжәсиз урнашмау;
- 8) материалларны һәм матдәләргә янғын куркынычы булган үзлекләрен исәпкә алмыйча куллану.

Әлеге мәгълүматлар, күбесенчә янғын куркынычсызлыгы проблемасын хәл итү, янғынга каршы белемнәр дәрәжәсенә артуына (янғыннарны профилактикалау) бәйлә булуны раслай.

Белем бирү оешмалары өчен куркынычсызлыкның төрле төрләре арасында янғын куркынычсызлыгы өстенлекле булып тора, аңа икътисадый, профилактик, мәгълүмати һәм оештыру характерындагы чаралар системасы белән, куркынычсызлыкны тәмин итү өлкәсендә бердәм дәүләт сәясәтен үткәреп ирешелә.

Янғын куркынычсызлыгы, тормыш өчен иң мөһим ихтыяж буларак, белем бирү оешмасы эшчәнлегенә нәтиҗәләргә критерийна һәм мәҗбүри шартына әверелә. Белем бирү оешмасында куркынычсызлык белем бирү процессында барлыкка килү ихтималы булган тискәре вакыйгаларга алдан ук юл куймаслык яки аларны киметерлек итеп оештырылырга тиеш.

Янғын куркынычсызлыгын тәмин итүнең нәтиҗәле системасын төзү проблемасы белем бирү оешмаларының үзгәртүләрен һәм норматив таләпләр нигезендә объектның куркынычсыз торышын саклау, мөмкин булган янауларны ачыклау, аларны булдырмау һәм бетерү юлы белән теге яки башка янаулар барлыкка килү ихтималын исәпкә алып хәл ителергә тиеш.

Белем бирү оешмасының янғын куркынычсызлыгын тәмин итүче төп характерлы факторлары булып түбәндәгеләр тора:

- беренчел янғын сүндерү чаралары белән комплекташтырылган булу;
- автоматик янғын сигнализациясе, хәбәр итү һәм эвакуация белән идарә итү системасы булу;
- электр жиһазларыннан файдалану кагыйдәләрен үтәү һәм эчке электр челтәрләренә торышы;
- запас эвакуация чыгу юлларын тиешле хәлдә тоту;
- янғын куркынычсызлыгын оештыру буенча норматив-хокукый актлар белән тәмин итү һәм янғын куркынычсызлыгы чараларын, бигрәк тә гадәттән тыш хәлләрдә үтәү буенча җитәкчеләр һәм хезмәткәрләр әзерләү.

Яр Чаллы шәһәре территориясендә мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы 212 муниципаль белем бирү оешмасы урнашкан, шул исәптән:

- гомуми белем бирү учреждениеләре – 81;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре – 131.

Программа муниципаль белем бирү оешмаларының янғын куркынычсызлыгын арттыру буенча норматив-хокукый базасын камилләштерү һәм алга таба үстерү, шулай ук муниципаль белем бирү оешмаларының янғын куркынычсызлыгын арттыру буенча

чаралар комплексларын эшләү һәм тормышка ашыру өчен нигез булып тора.

Программа ысулы белән янгыннарны һәм кешеләр үлемен профилактикалау, кисәтү буенча бурычларны хәл итү Яр Чаллы шәһәре халкының янгын куркынычсызлыгын тәмин итү чараларын тормышка ашыруның иң нәтижәле инструменты булып тора.

3 бүлек. Программаның максаты һәм бурычлары

Программаның максаты булып Яр Чаллы шәһәре территориясендә янгыннарны кисәтү буенча нәтижәле система булдыру тора. Программаның бурычлары булып түбәндәгеләр тора:

1) Яр Чаллы шәһәре территориясендә халыкны саклау буенча янгын куркынычсызлыгы чараларын тәмин итү;

2) шәһәрнең белем бирү оешмаларында һәм яшьләр сәясәте өлкәсе оешмаларында янгын куркынычсызлыгын тәмин итү.

Программаны тормышка ашыруның максатчан күрсәткече булып 2023 ел дәрәжәсенә карата Яр Чаллы шәһәрендә янгын куркынычсызлыгы торышы тора.

Программаның мөһим максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләре булып түбәндәгеләр тора:

- янгын куркынычсызлыгын һәм гражданнарның сакланышын арттыру, аларның тискәре нәтижеләрен кисәтү һәм жиңеләйтү буенча бурычларны үтәүгә эзерлек дәрәжәсен саклау;

- муниципаль гомуми белем бирү һәм мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында автоматик янгын сигнализациясенә һәм «Стрелец-мониторинг» программа-аппарат комплексы комплекслы адреслы мониторинг системасының техник эзерлек дәрәжәсен саклау.

Программа чараларын үтәү нәтижәсендә социаль һәм икътисадый яктан яраклы янгын куркынычсызлыгы дәрәжәсенә ирешү, социаль әһәмияткә ия объектларның һәм кешеләр күпләп жыела торган объектларның янгынга каршы сакланышын ныгыту күздә тотыла.

4 бүлек. Программаның нәтижелелеген бәяләү индикаторлары

Программаны тормышка ашыруның арадаш һәм ахыргы нәтижеләрен бәяләү өчен нәтижелелекне бәяләүнең түбәндәге индикаторлары файдаланыла:

№ т/б	Индикаторның исеме	Исәпләү	Мәгълүмат чыганагы
1.	Авариясез эксплуатация дәрәжәсе, %	$100 - \left(\frac{N}{M} * 100 \right)$ <p>N – һәлакәтләр саны M – объектлар саны</p>	Татарстан Республикасы буенча Россия ГТХМ Баш идарәсе күзәтчелек эшчәнлеге һәм профилактик эшләр идарәсенә Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмләге буенча күзәтчелек эшчәнлеге бүлеге
2.	Билгеләнгән бурычларны үтәүгә эзерлек дәрәжәсе, %	<p>1. $N = 100\% - (B/A * 100\%)$ A- хезмәткәрләр саны B- киёмнәр белән тәмин ителгән хезмәткәрләр саны</p> <p>2. $M = 100\% - (B/A * 100\%)$ A- хезмәткәрләр саны B - уку үткән хезмәткәрләр саны (шул исәптән, кабат квалификация алу, квалификация күтәрү)</p> <p>3. $E = 100\% - N - M$</p>	«Янгын-коткару отряды» муниципаль бюджет учреждениесе

5 бүлек. Программаны ресурслар белән тээмин итү

2023-2025 елларга программаны финанслау күләме 56416,05 мең сум, шул исәптән программаны тормышка ашыру еллары буенча: 2023 елда – 18805,35 мең сум, 2024 елда – 18805,35 мең сум, 2025 елда – 18805,35 мең сум тәшкил итә.

Программаны финанслау чыганагы булып Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге бюджеты тора.

6 бүлек. Программаны тормышка ашыру сроклары.

Программаны тормышка ашыруны контрольдә тоту системасы

Программа 2023-2025 еллар дәвамында гамәлдә.

Программа үтәлешен гомуми контрольдә тотуны Башкарма комитетның халык иминлеген тээмин итү бүлегенә гамәлгә ашыра.

7 бүлек. Программаны тормышка ашыруның нәтижәләлеген бәяләү

Билгеләнгән программа чараларын тормышка ашыру янгын куркынычсызлыгының нәтижәле системасын булдырырга, зур янгыннар барлыкка килү ихтималын киметергә, янгыннарда һәлак булганнар һәм жәрәхәтләнгән кешеләр санын киметергә, янгыннардан ел саен матди югалтуларны киметергә, матди-техник базаны ныгытырга һәм «Янгын-коткару отряды» муниципаль бюджет учреждениесенең хәрби әзерлеген арттырырга мөмкинлек бирчәк.

Программа комплекслы характерда, һәм куелган максатларга ирешү бары тик бер-берсенә бәйләнгән һәм барлык программа чараларын башкарганда координацияләнгән очракта гына мөмкин.

8 бүлек. Программаның максаты, бурычлары, чаралар яссылыгында нәтижелекне бәяләү индикаторлары

Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Төп чараларны үтәү сроклары	Ахыргы нәтижеләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыгы			Финанслау чыганагын күрсәтеп финанслау (мең сум)		
				2023 ел	2024 ел	2025 ел	2023 ел	2024 ел	2025 ел
Максат: янғын куркынычсызлыгын һәм гражданның сакланышын арттыру, аларның тискәре нәтижеләрен кисәтү һәм жиңеләйтү өчен кирәкле шартлар тудыру һәм тәэмин итү									
Бурыч: Яр Чаллы шәһәре халкын һәм территориясен саклау буенча янгынга каршы чараларны тәэмин итү									
							Муниципаль бюджет		
«Янғын сүндерү-коткару отряды» МБУ материал-техник тәэмин итү	ХИТИБ	2023-2025 еллар	Алдан билгеләнгән бурычларны үтәүгә эзерлек дәрәжәсе, %	100	100	100	8992,53	8992,53	8992,53
Янғын куркынычсызлыгының беренчел чараларын үтәү	Мәгариф идарәсе	2023-2025 еллар	Алдан билгеләнгән бурычларны үтәүгә эзерлек дәрәжәсе, %	100	100	100	500,0	500,0	500,0
Бурыч: Шәһәрнең белем бирү оешмаларында һәм яшыләр сәясәте өлкәсе оешмаларында янғын куркынычсызлыгын тәэмин итү									
Муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында автоматик янғын сигнализациясенә һәм «Стрелец-мониторинг» программа-аппарат комплексы адреслы мониторинг системасының техник эзерлеген тәэмин итү	Мәгариф идарәсе	2023-2025 еллар	Авариясез эксплуатация дәрәжәсе, %	100	100	100	3870,82	3870,82	3870,82
Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында автоматик янғын сигнализациясенә һәм «Стрелец-мониторинг» программа-аппарат комплексы адреслы мониторинг системасының техник эзерлеген тәэмин итү	Мәгариф идарәсе	2023-2025 еллар	Авариясез эксплуатация дәрәжәсе, %	100	100	100	5442,0	5442,0	5442,0

«Иң яхшы яшь янғын сүндөрүчеләр дружинасы» яшь янғын сүндөрүчеләр дружиналарының республика смотр-конкурсында катнашу	Мәгариф идарәсе	2023-2025 еллар	чаралар саны, берәмлек	1	1	1	финанслау таләп ителми		
«Белем бирү оешмаларында укучылар арасында «Куркынычсызлык мәктәбе» республика слёт-ярышында катнашу	Мәгариф идарәсе	2023-2025 еллар	чаралар саны, берәмлек	1	1	1	финанслау таләп ителми		
Укучылар арасында янғынга каршы тематикага иң яхшы инша, иң яхшы рәсем һәм гамәли ижат өлкәсендә иң яхшы эш конкурсында катнашу	Мәгариф идарәсе	2023-2025 еллар	чаралар саны, берәмлек	1	1	1	финанслау таләп ителми		
барлығы:							18305,35	18305,35	18305,35

Башкарма комитет Аппараты
Житәкчесе урынбасары,
эш кәгазьләрен алып бару идарәсе башлыгы

Н.И. Галиева